

De heer Pierre-Yves DERMAGNE
Vice-eersteminister en Minister van Economie
en Werk
Hertogstraat 61

1000 BRUSSEL

Brussel, 18 februari 2021

Mijnheer de Vice-eersteminister,

Betreft: Goedkeuring van het ontwerp van “norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten” van het IBR

In toepassing van artikel 31, §§ 1 en 2, van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, leggen wij u hierbij het dossier in verband met het ontwerp van “norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten” van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) voor.

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen heeft het ontwerp van norm (zoals aangenomen door de Raad van het IBR op 29 januari 2021) in het kader van zijn vergadering van 5 februari 2021 goedgekeurd, gelet op de inhoud van het ontwerp en rekening houdend met de geldende wettelijke voorschriften op het vlak van de procedure.

Opdat deze norm uitwerking kan krijgen, dient het ontwerp nog te worden goedgekeurd door de federale Minister, bevoegd voor Economie; vervolgens moet hieromtrent een bericht van goedkeuring in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt (artikel 31, §§ 2 en 6, tweede lid, van de wet van 2016).

*
* *

Zoals u kunt vaststellen op basis van het ingesloten dossier, is de goedkeuring van het ontwerp van norm door de Hoge Raad op 5 februari 2021 voorafgegaan door diverse etappes.

In het licht van de vaststellingen van het Rekenhof in zijn verslag van 12 september 2018 inzake de controle op de ziekenfondsen, heeft de Hoge Raad aanvankelijk gebruik gemaakt van zijn injunctierecht – in toepassing van artikel 31, § 3, eerste lid, van de wet van 2016 – en het IBR de opdracht gegeven om een ontwerpnorm op te stellen omtrent de tussenkomst van de bedrijfsrevisor bij de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

De Voorzitter van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft op 5 juni 2020 een eerste versie van een ontwerp van “norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten” voor goedkeuring aan de Hoge Raad voorgelegd. Overeenkomstig artikel 31, § 1, tweede lid, van de wet van 2016, had het IBR voorafgaandelijk een openbare raadpleging omtrent dit ontwerp georganiseerd, met name van 25 maart 2020 tot 25 april 2020.

Met het oog op de analyse van het verzoek om goedkeuring, heeft de Hoge Raad de volgende initiatieven genomen (zoals bepaald in artikel 31, § 1, derde lid, van de wet van 2016):

- Raadpleging van het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren (CTR) over het ontwerp van norm, voorgelegd ter goedkeuring;
- Raadpleging van de Nationale Bank van België (NBB) over het ontwerp van norm, voorgelegd ter goedkeuring;
- Raadpleging van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) over het ontwerp van norm, voorgelegd ter goedkeuring;
- (Eerste) hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR in het kader van de vergadering van de Hoge Raad van 4 september 2020.

De Nationale Bank van België heeft zijn reactie omtrent het ontwerp van norm aan de Hoge Raad overgemaakt via een schrijven van 7 juli 2020. De FSMA heeft zijn reactie omtrent het ontwerp van norm aan de Hoge Raad overgemaakt via een schrijven van 23 juli 2020. Het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren heeft zijn reactie omtrent het ontwerp van norm aan de Hoge Raad overgemaakt via een schrijven van 11 augustus 2020.

Gezien de inhoud en draagwijdte van het ontwerp van norm, heeft de Hoge Raad daarnaast ook nog de volgende initiatieven genomen:

- Raadpleging van de Controledienst voor de ziekenfondsen (CDZ) over het ontwerp van norm, voorgelegd ter goedkeuring;
- Raadpleging van de federale Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, mevrouw Maggie DE BLOCK, over het ontwerp van norm, voorgelegd ter goedkeuring;
- Raadpleging van de Rijksdienst voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV) over het ontwerp van norm, voorgelegd ter goedkeuring.

De Controledienst voor de ziekenfondsen heeft zijn reactie omtrent het ontwerp van norm aan de Hoge Raad overgemaakt via een schrijven van 16 juli 2020. Noch van het RIZIV, noch van de federale Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid is enige reactie ontvangen.

Ingevolge de hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR op 4 september 2020, heeft de Hoge Raad het IBR verzocht om het ontwerp van norm op een aantal punten te herformuleren en/of te verduidelijken, in toepassing van artikel 31, § 1, vijfde lid, van de wet van 2016.

Aansluitend op dit verzoek om herformulering vanwege de Hoge Raad, heeft de Voorzitter van het IBR op 27 oktober 2020 een aangepaste versie van het ontwerp van norm voor goedkeuring aan de Hoge Raad voorgelegd.

Na analyse van de aangepaste versie van het ontwerp van norm, voorgelegd door het IBR op 27 oktober 2020, heeft de Hoge Raad moeten vaststellen dat er nog een aantal onduidelijkheden bleven bestaan. De Hoge Raad heeft dan ook de volgende initiatieven genomen:

- Verzoek aan de Controledienst voor de ziekenfondsen (CDZ) om bijkomende verduidelijking;
- (Tweede) hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR in het kader van de vergadering van de Hoge Raad van 15 januari 2021.

Ingevolge de hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR op 15 januari 2021, heeft de Hoge Raad het IBR verzocht om een bijkomende bevestiging, alsook om het ontwerp van norm op een aantal punten nogmaals te herformuleren, in toepassing van artikel 31, § 1, vijfde lid, van de wet van 2016.

Via het schrijven van 29 januari 2021 heeft de Voorzitter van het IBR een nieuwe aangepaste versie van het ontwerp van norm voor goedkeuring aan de Hoge Raad voorgelegd; deze versie is uiteindelijk door de Hoge Raad goedgekeurd ter gelegenheid van zijn vergadering van 5 februari 2021.

*

* *

In bijlage aan onderhavig schrijven vindt u de volgende documenten:

- Schrijven van 29 november 2018 vanwege de Hoge Raad aan het IBR (bijlage 1);
- Reactie van 21 december 2018 vanwege het IBR aan de Hoge Raad (bijlage 2);
- Schrijven van 24 juni 2019 vanwege de Hoge Raad aan het IBR (injunctie) (bijlage 3);
- Nederlandstalige en Franstalige versie van het ontwerp van norm, aangenomen door de Raad van het IBR op 29 mei 2020 en voor goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad (bijlage 4);
- Begeleitend schrijven van 5 juni 2020 vanwege de Voorzitter van het IBR, met het verzoek om goedkeuring van het ontwerp van norm (zoals aangenomen op 29 mei 2020), alsook de reacties op de openbare raadpleging en de technische fiche, opgesteld door het IBR op verzoek van de Hoge Raad, waarbij wordt aangetoond welk gevolg is gegeven aan de diverse opmerkingen die werden geformuleerd naar aanleiding van de openbare raadpleging (bijlage 5);
- Raadpleging vanwege de Hoge Raad van 25 juni 2020 van het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren (zonder de bijlagen) (bijlage 6);
- Raadpleging vanwege de Hoge Raad van 25 juni 2020 van de NBB (zonder de bijlagen) (bijlage 7);
- Raadpleging vanwege de Hoge Raad van 25 juni 2020 van FSMA (zonder de bijlagen) (bijlage 8);
- Raadpleging vanwege de Hoge Raad van 25 juni 2020 van de Controledienst voor de ziekenfondsen (CDZ) (zonder de bijlagen) (bijlage 9);
- Raadpleging vanwege de Hoge Raad van 25 juni 2020 van de federale Minister, bevoegd voor Sociale zaken en Volksgezondheid (zonder de bijlagen) (bijlage 10);
- Raadpleging vanwege de Hoge Raad van 25 juni 2020 van RIZIV (zonder de bijlagen) (bijlage 11);
- Reactie vanwege de NBB van 7 juli 2020 (bijlage 12);
- Reactie vanwege de Controledienst voor de ziekenfondsen (CDZ) van 16 juli 2020 (bijlage 13);
- Reactie vanwege FSMA van 23 juli 2020 (bijlage 14);
- Reactie vanwege het College van toezicht op de bedrijfsrevisoren van 11 augustus 2020 (bijlage 15);

- Verzoek om herformulering vanwege de Hoge Raad van 9 september 2020 aan het IBR, aansluitend op de hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR op 4 september 2020 (bijlage 16);
- Nederlandstalige en Franstalige versie van het geherformuleerd ontwerp van norm, aangenomen door de Raad van het IBR op 23 oktober 2020 en voor goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad (met revisies) (bijlage 17);
- Begeleidend schrijven van 27 oktober 2020 vanwege de Voorzitter van het IBR, met het verzoek om goedkeuring van het aangepast ontwerp van norm (zoals aangenomen op 23 oktober 2020) (bijlage 18);
- Verzoek om aanvullende herformulering en bijkomende verduidelijking vanwege de Hoge Raad van 22 januari 2021 aan het IBR, aansluitend op de hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR op 15 januari 2021 (bijlage 19);
- Nederlandstalige en Franstalige versie van het geherformuleerd ontwerp van norm, aangenomen door de Raad van het IBR op 29 januari 2021 en voor goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad (bijlage 20);
- Begeleidend schrijven van 29 januari 2021 vanwege de Voorzitter van het IBR, met het verzoek om goedkeuring van het aangepast ontwerp van norm (zoals aangenomen op 29 januari 2021) (bijlage 21).

*

* *

Naar aanleiding van de goedkeuringsprocedure van het voorliggend ontwerp van norm houdt de Hoge Raad eraan uw aandacht te vestigen op de volgende elementen.

De Hoge Raad stelt met genoeg vast dat het IBR, volgend op de injunctie vanwege de Hoge Raad, voor het eerst werk heeft gemaakt van het opstellen van een normatief kader, toepasselijk op de bedrijfsrevisoren in uitvoering van artikel 31 van de wet van 2016, voor de ziekenfondssector. Van belang daarbij is dat dit normatief kader, waarbij nadere toelichting wordt gegeven omtrent de uitvoering van de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren in toepassing van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, tot stand is gekomen in nauw overleg met de Controledienst voor de ziekenfondsen.

Meer in het bijzonder heeft dit normatief kader betrekking op, enerzijds, de controle van de jaarrekening van de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen zoals toevertrouwd aan de erkende bedrijfsrevisoren, en anderzijds, de verslaggeving die de erkende bedrijfsrevisoren moeten uitbrengen bij de Controledienst voor de ziekenfondsen (CDZ) over de financiële toestand en het beheer van de ziekenfondsen en de landsbonden. Uiteraard kan de CDZ de erkende bedrijfsrevisoren daarnaast ook nog belasten met bijkomende opdrachten.

Het verheugt de Hoge Raad dat in voorliggend ontwerp van norm uitdrukkelijk bepaald wordt dat de erkende bedrijfsrevisor in zijn verslaggeving aan de Controledienst de “kernpunten van de controle” vermeldt, met name de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle.

Naast de zogenaamde kernpunten van de controle, heeft het IBR ook gevolg gegeven aan het uitdrukkelijk verzoek van de Hoge Raad om in de bijlagen bij de norm een model van “opdrachtbrief” toe te voegen; dergelijke opdrachtbrief moet worden opgesteld voorafgaand aan de uitvoering van de opdracht, omschrijft de opdracht en legt de wederzijdse rechten en plichten van de cliënt en de revisor vast.

De Hoge Raad betreurt echter dat er in het ontwerp van norm voorlopig geen specifiek modelverslag voor de verslaggeving van de erkende revisor aan de Controledienst omtrent het systeem van interne controle en interne audit is opgenomen. Volgens het IBR is het noodzakelijk om vooraf een volledig referentiekader uit te werken, waarin niet alleen de opdracht van de erkende revisoren maar eveneens de verantwoordelijkheid van de mutualistische entiteiten op het vlak van de interne controle, helder op een rijtje worden gezet. Gezien het feit dat het IBR er zich uitdrukkelijk toe verbonden heeft om dit aspect samen met de Controledienst verder te analyseren, heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het ontbreken van een modelverslag ter zake de goedkeuring van de huidige versie van het ontwerp niet in de weg mag staan. Wel zal de Hoge Raad de werkzaamheden van het IBR in dit verband, in overleg met de Controledienst, nauwgezet opvolgen zodat de voorliggende norm op dit punt binnen afzienbare tijd verder kan worden verfijnd en aangevuld.

We houden ons uiteraard graag ter beschikking voor elke bijkomende informatie die u omtrent dit dossier wenst te bekomen.

Met voorname hoogachting,

Jean-Marc DELPORTE
Voorzitter